

Další rozvoj platformy a jejích aktivit

Platforma usiluje o rozvoj svých aktivit a jejich vzájemnou koordinaci v následujících oblastech:

- pokračování práce sítě, zachování pracovních míst, možnost jejího rozšíření
- spolupráce při péči o klienty
- zvyšování kvalifikace a metodické vedení odborných zaměstnanců platformy
- zavedení nového poradenského oboru „ochrana krajiny“ – akreditace pracovníků platformy
- koordinace územní působnosti a její rozšiřování k pokrytí celého území ČR
- rozvoj metodiky EVVO, hodnocení vlivu hospodaření a navrhování změn
- poskytování zpětné vazby a asistence orgánům veřejné správy
- využívání modelové sítě farem pro výzkum a EVVO
- koordinace tématického zaměření partnerských organizací
- koordinace při tvorbě a uplatňování vzdělávacích programů, publikací, seminářů aj.

Kontakty

DAPHNE ČR
Institut aplikované ekologie
Husova 45/622
370 05 České Budějovice

EC Meluzína
Českolipská 123
405 02 Děčín

EPOS
Spolek poradců v ekologickém zemědělství ČR
Kotlářská 53
602 00 Brno

Konopa, o.s.
Chvaleč 198
542 11 Chvaleč

PRO-BIO
Svaz ekologických zemědělců
Nemocniční 53
787 01 Šumperk

PRVO
Poradenské centrum pro venkov
Matoušova 21
460 02 Liberec 2

Regionální rozvojová agentura Šumava, o.p.s.
Stachy 422
384 73 Stachy

Spolufinancováno Evropským sociálním fondem a státním rozpočtem České republiky

Platforma sítí EVVO pro oblast zemědělství a venkova

Souhrn zkušeností z realizace projektů grantového schématu „Sít environmentálních informačních a poradenských center“ zaměřených na EVVO v oblasti zemědělství a venkova

Co je platforma a jaký je její význam?

Platforma sítí EVVO pro oblast zemědělství a venkova je neformální sdružení neziskových organizací zapojených do realizace projektů v rámci grantového schématu MŽP „Sít environmentálních informačních a poradenských center“ financovaného z operačního programu Rozvoj lidských zdrojů. Společným cílem je vytvoření a rozvoj systému environmentálního vzdělávání pro zemědělce a další klíčové skupiny s aktivním vlivem na krajinu.

Projekty realizované jednotlivými organizacemi platformy posunuly tradiční činnost ekoporaden do roviny praktického vzdělávání a poradenství i pro venkovský prostor, tj. na dosud nepokryté rozhraní resortů životního prostředí a zemědělství.

Platforma vznikla jako důsledek potřeby sjednotit úsilí a aktivity a dosáhnout větší efektivity. Těžíme ze specifík jednotlivých partnerů a zároveň ze schopnosti komunikovat o problémech a hledat společnou strategii.

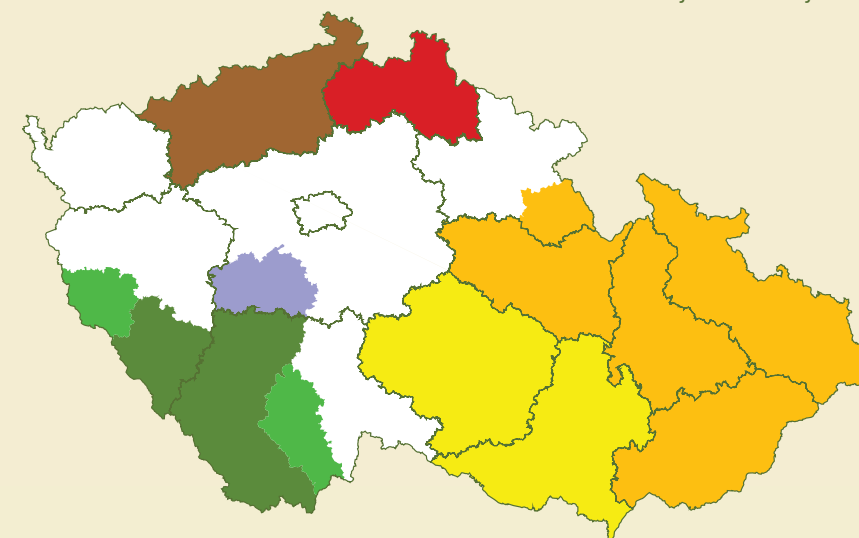
Kdo tvoří platformu?

Platformu tvoří neziskové organizace a jejich partneři rozvíjející EVVO pro zemědělství a venkov v různých regionech ČR. Hlavními realizátory v jednotlivých regionech jsou:

- EC Meluzína
- Spolek poradců v ekologickém zemědělství ČR (EPOS)
- DAPHNE ČR – Institut aplikované ekologie
- PRO-BIO – Svaz ekologických zemědělců
- PRVO – Náš kraj
- RRA Šumava
- Konopa

Cílové skupiny

- zemědělci a vlastníci pozemků
- podnikatelské subjekty působící na venkově, s vlivem na krajinu
- obce
- zaměstnanci státní správy a samosprávy
- studenti vyšších odborných škol a univerzit
- pedagogičtí a osvětoví pracovníci
- nestátní neziskové organizace
- veřejnost se zájmem o ochranu přírody a krajiny

EC Meluzína
EPOS
DAPHNE ČR
PRO-BIO
PRVO – Náš kraj
RRA Šumava
Konopa

Dosavadní výsledky a zkušenosti jako východiska pro další rozvoj

Dosavadní výsledky lze shrnout ve třech bodech:

1) Vytvořena síť spolupracujících organizací s celostátní působností

Koordinace aktivit jednotlivých dílčích projektů byla od počátku jejich realizace jedním z důležitých strategických témat. Logickým vyústěním vzájemné spolupráce bylo vytvoření neformální platformy, jejímž cílem je sjednotit postup při tvorbě systému EVVO v oblasti zemědělství a venkova na celorepublikové úrovni. Vedle zvýšení efektivity při vytváření a realizaci společných aktivit je významným přínosem platformy zejména možnost využití specifického know-how jednotlivých organizací i za hranicemi příslušného regionu.

2) Vytvořena nabídka vzdělávacích aktivit

V rámci všech dílčích projektů byla vytvořena konzistentní nabídka vzdělávacích služeb. Tyto služby jsou v současné době poskytovány již v plném rozsahu. Nabídka služeb je průběžně upravována na základě praktických zkušeností a podnětů získávaných během komunikace s klienty.

Přestože každý z dílčích projektů využívá některé specifické postupy a metody vyplývající ze zaměření realizátora, zůstává základní rámec poskytovaných služeb platný pro celou platformu.

3) Získána pravidelná klientela

V současné době mají jednotlivá střediska vytvořena stabilní klientelu, která si již navykla využívat nabízené služby. Případnou počáteční nedůvěru ze stran klientů se podařilo úspěšně překonat individuálním a aktivním přístupem.

Pro strategii dalšího rozvoje platformy jsou důležité i praktické zkušenosti získané během přípravy a realizace vzdělávacích programů. Nyní lze konstatovat, že:

1) Poptávka po službách roste

Od počátku projektu dochází k trvalému nárůstu počtu klientů. Vzrůstající zájem umožňuje v mnohých případech přecházet od aktivního způsobu nabízení služeb k pasivnímu (tj. není již potřeba cíleného oslovení klientů, klienti mají sami aktivní zájem o informace).

2) Vysoké efektivity lze dosáhnout zejména individuálním přístupem

Reálných hmatatelných výsledků (např. realizace konkrétní pozitivní změny v krajině) lze dosáhnout prakticky pouze individuální prací s klientem. Hromadné osvětové prostředky (semináře, publikace apod.) mohou sice obsáhnout větší počet klientů, avšak přímý dopad bývá často omezený. Tuto skutečnost potvrzují i reakce klientů, kteří oceňují výhody individuálního přístupu v podobě snadné dostupnosti služeb a cílenosti na jejich konkrétní problém.

Přestože individuální přístup je obecně časově náročnější a v důsledku toho i nákladnější, efektivita vynaložených prostředků je zde bezpochyby významně větší.

3) Environmentální vzdělávání musí být klientovi poskytováno bezplatně

Environmentální výchova je jedním z prostředků ochrany životního prostředí. Je součástí celospolečenské poptávky po zdravém životním prostředí a zdraví neškodlivých produktech a jako taková nepřináší samotnému klientovi v naprosté většině žádný bezprostřední profit. Nelze tedy počítat s významnější poptávkou ze strany klienta v klasickém tržním pojetí, tj. že klient bude ochoten za služby platit. V praxi se ukázalo, že při jakémkoli, byť jen symbolickém zpoplacení osvětové služby klesá její využívanost prakticky na nulu. V tomto smyslu je zde zásadní odlišnost od komerčního poradenství, které klientovi přináší přímý materiální užitek a kde proto fungují běžné obchodní vztahy.

Je zřejmé, že environmentální výchova jakožto celospolečenský zájem nemůže být provozována na komerční bázi a je tedy nezbytné podporovat ji z veřejných zdrojů.

4) Environmentální vzdělávání pro venkov musí probíhat dlouhodobě

Z dosavadních zkušeností vyplývá, že významnějších výsledků je možné dosáhnout jen dlouhodobou a systematickou prací s klientem. Je to zřejmě dáno skutečností, že venkovský prostor je obecně konzervativní prostředí, kde změna dlouhodobých návyků a postupů není jednorázovou záležitostí, ale vyžaduje spíše citlivý přístup spojený s dostatkem empatie.

Aktivity platformy

Vytvoření sítě informačních a poradenských center

Každý z projektů zabírá určité území (viz mapka a texty jednotlivých projektů). Jednotlivé partnerské organizace svými aktivitami obsáhly příměstské území a venkov tak, aby byly aktivity a služby distribuovány co nejefektivněji. Pokrýváme především oblasti, kde je přístup k informacím a radám z „centrálních“ zdrojů nedostatečný.

Skupinové poradenství (pořádání odborných seminářů, exkurzí, pracovních kurzů aj.)

Reagujeme pružně podle poptávky a potřeb klientů – v současné době jsou velmi žádané informace o PRV, možnostech dotací, praktické ukázky vedení evidence krmiv a hnojiv, kompletní havarijní plánu aj. Zájem je též o nepotravinářské využití zemědělských plodin a produkci ekologické energie.

Individuální poradenství

Věnujeme se každému klientovi zvlášť, snažíme se přesně poznat jeho potřeby. Navazujeme dlouhodobý osobní vztah založený na vzájemné důvěře. Díky tomu jsme schopni nalézat taková řešení, která klientům nejvíce vyhovují a zároveň nám dovolují směřovat je k zásadám šetrného hospodaření, ekologické produkce aj. Potenciální klienty aktivně vyhledáváme.

Publikace a informační materiály pro poradenství

Pro poradce platformy i samotné klienty publikujeme knihy, brožury, letáky a informační listy zaměřené na řešení praktických problémů v oblasti zemědělského hospodaření, vlivu na přírodu a krajinu a rozvoje venkova. Klademe důraz na přehlednost a srozumitelnost, reflektujeme místní podmínky. Díky častému kontaktu s klienty pružně reagujeme na poptávku po řešení aktuálních problémů.

Osvětové a propagační materiály

Vedle výše uvedených materiálů nabízejících praktická řešení publikujeme materiály propagující šetrné postupy v zemědělském hospodaření, ekologické zemědělství, místní produkty a bioprodukty aj. Snažíme se tím rozšířit povědomí o těchto důležitých tématech mezi širokou veřejnost,

další zemědělce, potenciální odběratele produktů aj. a rozšiřovat tak síť potenciálních klientů.

Osvětové a propagační akce

Členové platformy organizují jarmarky, trhy místní produkce, polní dny, výjezdy na farmy v ČR i v zahraničí. Pomáhají tak prezentovat možnosti zemědělské a nezemědělské výroby v zájmových oblastech, působí jako kontaktní místa pro obyvatele, podnikatele, zemědělce a další.

On-line a dálkové poradenství, internetové prezentace, software, školení k PC

V současné době se dálkové poradenství a internet stávají pro obyvatele venkova nezbytností. Pomáhají jim neztratit kontakt, nebýt stranou. Dálkové poradenství navíc může reagovat i na dotazy a potřeby klientů, kteří z různých důvodů nemají možnost navštívit poradenské centrum osobně.

Síť modelových a vzorových podniků, plány šetrného hospodaření (faremní plány)

Modelové farmy jsou možností, jak ukázat různé způsoby hospodaření a jejich vlivy na přírodu a krajinu. Návštěvníci farem se dostanou do kontaktu s hospodáři a získají tak bezprostřední praktické informace „z první ruky“. Plány šetrného hospodaření pomáhají korigovat vlivy na přírodu a krajinu, mohou být pro hospodáře zajímavé i finančně. Síť modelových podniků na praktických příkladech ukazuje, jak se individuálně navržené hospodaření odráží na diverzitě prostředí farmy, na kvalitě produkce aj.

Průzkumy potřeb cílových skupin

V rámci průzkumů potřeb navštěvujeme osobně zemědělce a ostatní obyvatele v zájmových územích, diskutujeme s nimi o jejich problémech a potřebách a výsledky pak zohledňujeme při poradenství, osvětových akcích, odborných seminářích aj.

Zpětná vazba

Pro tvůrce dotačních titulů i výkonné pracovníky státní správy získáváme informace o účinku jednotlivých opatření, zprostředkováváme ohlasy praxe a organizujeme přímá setkání s příjemci dotací. Cílem je růst efektivnosti vynakládaných prostředků a lepší vzájemné pochopení všech účastníků péče o krajinu v České republice. Přinášíme také zkušenosti ze zahraničí s podobnými přírodními a ekonomickými podmínkami.

